

Redacția:
Strada Beriului Nr. 2.

Toate manuscriptele ce
privesc conținutul foii sunt a
se adresa redacției.

Manuscriptele nu se înapoiază — Epistole
nefrancate nu se primesc.

Un număr costă 16 bani.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

Administrația:
Strada Beriului Nr. 2.

Prețul de abonament:
pe an 8 cor., pe 1/2 de an
4 cor., pe trei luni 2 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe an 20 franci.

Inserțiunile se acordază conform
tarifului obicinuit.

EDITOR ȘI PROPRIETAR:
DR. AUREL MUNTEANU

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:
LAURIAN BERCIAN

Puterea adevărului.

Pășind cu modestul nostru ziar în fața publicului român, care vrând-nevrând a trebuit să sufere pierderile cauzate de așa numita pasivitate, și cari acomodându-se dorințelor celor ce au decretat și susținut pasivitatea, au crezut că solidaritatea pretinde o astfel de ținută letargică, desastroasă pentru noi Români: am avut cutezanța a crede, că argumentele noastre, aduse în numărul prim pentru delăturarea nelucrării, și pentru o activitate energetică, bărbătească pe toate terenele, vor fi bine primite în acele păhuri ale Românismului, unde tradițiunea de trei decenii încă n'a putut suprima nădejdea, că o muncă intensivă, cinstită, o activitate reală dar' bărbătească, care se pună 'n mișcare toate forțele pentru o luptă constituțională, va fi în stare să aducă dorințele noastre tot mai aproape de împlinire — suntem feriți că nu ne-am înșelat.

Vechiul și onorabilul organ al celei mai înalte corporațiuni bisericești, „Telegraful Român“, care aproape de o jumătate de secol poartă lupta pentru existența noastră națională; care în timpuri pline de speranțe: că egala îndreptărire își va extinde aripile și peste neamul nostru, și care cu abnegațiune a pășit în lupta neegală pentru apărarea Tronului, — a ridicat steagul pentru realizarea drepturilor noastre.

„Telegraful Român“, care deja ca luptător a fost martor ocular la evenimentele din 1863/4, când i-se părea, că dulcea noastră patrie își va vedea

acuși toți fiii sei în biruința drepturilor reclamate, și o frățietate adevărată va fi basa dezvoltării sănătoase în viitor, — a trebuit să facă și dureroasa experiență, că garanțele (!) din 1863/4 au fost amăgiri goale pentru noi, și astfel de atunci încoace cu continuă nedumerire a privit la letargia noastră de 30 de ani, suprimându-și durerea și vederile, numai ca să nu fie timbrat el însuși, ba chiar capul bisericii noastre de renegat ori trădător.

El ca vechiu luptător a văzut cu ochii, ear' noi cești mai tineri constatăm din lucruri împlinite, cum am perdut terenul de sub picioare, și cu câtă apatie orientală priviam în nelucrare păcătoasă la mersul dureros al afacerilor național-politice, mai cu seamă în timpurile din urmă.

„Telegraful Român“, care nici când n'a cedat nimic din justele noastre pretențiuni naționale, și care »numai din oportunist«, ba noi credem că și din oare-care terorism și-a suprimat, precum am zis mai sus, vederile adevărate, eată ce scrie, reproducând primul nostru articol, despre obiectivele noastre declarații la urmările înfrâtoare ale letargiei noastre, a pasivității:

„Are dreptate noul confrate. De aceea va trebui să părăsim terenul nelucrării, să părăsim pasivitatea. Vom desvârși deci și noi de nou steagul activității și vom chema pe toți oamenii de bine să se înroleze sub el, dat fiind, că aceasta e singura cale, care ne mai poate scoate din impasul în care a fost adusă politica noastră națională“.

Nu stăm dar' singuri în lupta noastră constituțională cinstită! Avem un puternic soț în vechiul și expertul organ al celui mai puternic factor na-

țional cultural, al preoșimii noastre; dar' mai avem un sprigin și mai puternic: adevărul probat de lunga experiență, a cărui putere nu se poate înfrânge cu arme pământești!

Adrese de aderențe.

St. Dle Redactor!

Mă bucur că pășiți cu energică convingere pentru scuturarea letargiei, în care s'a cufundat cauza națională. Ori din care parte ar veni acțiunea, pe câtă vreme e desinteresată, e binevenită.

Cu D-zeu înainte! *

St. Dle Redactor!

Salutăm cu bucurie apariția organului „Activitatea“ ca un luptător conștient în apărarea intereselor poporului român și-i dorim viață lungă și cât de curând 365 de numeri la an!

Oradea-mare, 6 Ian. n. 1901.

Șase studenți în drept.

De pe Cerna.

Reli dragă,

Cu drag prind p'eană să-ți împărtășesc, că nru 1 al „Activității“, mai virtos programul prim-articolului nu numai m'a mulțumit, ci m'a și încântat. Din »reserva binevoitoare«, indegetată în epistola-răspuns ce ai primit dela amicul tău Sincer, pot și trebuie să ies și eu, ca om de bine, în interesul poporului. Vom ieși mai mulți, tare mulți, poate toți oamenii de bine, dacă te vei ține bărbătește și sincer de programul publicat. Deja în epistola mea trecută te-am făcut băgător de seamă la buba națiunii: la sistemul clicelor sociale. Partea aceasta a programului este: evangelia renașterii sociale; fără combaterea obiectivă și binevoitoare a clicelor nu-i putere omenească să ne scape din nămolul în care am ajuns pe toate terenele vieții noastre publice și private.

Vă voi da dovezi clasice, ca să vadă poporul și inteligența, că în sfta biserică gror, cu constituția ei basată pe votul universal, ce fleac, ce pitic gârbov a făcut clicăria.

Subscriind fiecare număr, în mod obiectiv, clar, dar' neindurător față de greșelile oamenilor, cari tac interese publice, va vedea și orbul, că așa nu mai merge, trebuie să se îndrepte lucrurile și se vor și îndrepta, căci groaznic arde adevărul dat în publicitate.

La vedere, dar' numai la vedere, lucrurile par șgomotoase; cei atinși strigă, sibiară, înjură, amenință și afectează »demitate, bunăînțelegere«, dar' curând s'așează, atmosfera socială reagează, se mișcă, se produce vânt, ploaie, vijelie și în urmă miasmele clicăriei sunt măturate și ozonul dulce al bunăînțelegerii le agă pe cei la fel gânditori, oamenii de bine-și dau mâna și cei greșiți se feresc a mai greși.

Azi?

Azi numai clicășii își dau mâna.

Oamenii de bine? nu.

Organul tău are să-i adune și pe acestia, mai virtos pe acestia și să-i îndrepe pe ceialalți.

Ori unde privești, tot nepăsare, înlemnire și frecări vezi.

De ce?

Fiindcă s'a înveninat întreg corpul națiunii de uneltirile clicăriei, la bancă, la reuniuni, în biserică, în conveniri sociale mici și mari, în familie: clice, clice, clice.

Par'că suntem tot atâtea triburi și seminții de zulucafrieri Africii, fără conștiință națională, a unei națiuni mari și tari: cu aspirațiuni la un mare viitor.

Și ziarele fac clicărie: în politică, frate Reli. Aceste apoi dau »brevet« de »fruntașul« N. N. Cine n'are acest brevet al cutărei gazete, dacă lucră cât de bine și se expune cât de mult, mai mult și mai cu efect decât »fruntașul« N. N.: acela strică solidaritatea națională, bunăînțelegere, fiindcă a vătmătat orgoliul vanității personale a fruntașului mare naționalist N. N.

Pășitul.

FOIȘOARA

Aparența.

O, aparență, cât ești tu de dragălașe și de atrăgătoare! Zile, luni, ani îndelungați porți omenimea de nas și dacă nu observă, ce ascunzi tu, o duci în foarte multe casuri la ruină și perire. Oamenii înșelați de tine ar avea dreptate să afirme, că tu ești cea mai afurisită perfidie a naturii, și cu toate acestea n'au dreptate, căci fără tine lumea, de care nimenea nu se desparte bucuros, ar avea un aspect îngrozitor și omul îndată după naștere ar regreta că s'a născut.

Și cu atâta e aparența mai periculoasă, cu cât ea se compune din două categorii: există o aparență frumoasă și una urâtă. La început toată lumea se ia după cea dintâi și până când nu se isbește cu capul de părete, până atunci nu se lasă.

Patru lucruri ocupă omenimea dela naștere până la moarte; pentru sau contra lor muncim fiecare după puterile sale. Aceste patru sunt: frumosul, uritul, binele și răul.

Binele îl vedem totdeauna în dosul frumosului și răul în dosul uritului. Ca

probă eminentă pentru această afirmare aducem versul popular: »Decât cu uritu 'n casă, mai bine cu boala 'n oasă«. Compunătorul acestui vers poate fără voia lui a prevăzut și consecvențele, când cineva fuge de urt și alege frumosul, care, odată ales, poate să-ți bage boala în oasă.

Să punem odată rēul alături cu frumosul și binele cu uritul. Aceste două controverse, pe cari omenimea vrea să le despartă dacă se poate, constituiesc baza întregii ei morale. Noi voim cu ori-ce preț să avem cu frumosul și binele și să lăsăm răul uritului. Dar' natura a vrut cu totul altfel. La ce ar mai fi bună aparența urită, dacă n'ar ascunde în multe casuri germeii binelui?

Să luăm un obiect concret, omul.

Un om urt (la aparență) ar trebui să se omoare pe sine, îndată-ce ar ajunge la conștiința impresiunii, ce o face asupra altora. Dar' fiindcă interiorul seu bun și intențiunea fermă de a se impune cu timpul prin calitățile sale eminente, încet, încet îi îndulcește ghimpele ce-l rodea la început și când privește în oglindă și vede mai mult interiorul seu nobil, decât fața anormală, trece peste acest scrupul, în realitate neînsemnat, și-și urmează drumul înainte, căci la urma urmelor frumuseța trece ca o nălucă,

se risipește ca un nor alb de vară în razele descompunătoare ale lunii, ear' fața bună durează mai mult decât muntele, căci acela după secolii și milenare se spală și se surpă până la disparițiune, pe când fața bună în același grad crește înaintea generațiilor posteroare.

De multe-ori un om frumos suferă amar din cauza asta și la bătrânețe rămâne părăsit de toată lumea, tocmai când ar avea nevoie de sprigin, pe când celui urt i-se aduc ovațiuni și laude sincere, și neregrtând viața așteaptă moartea cu mai multă mândrie decât fric.

Am zis că aceste două controverse constituiesc baza întregii morale a omenimii. Asta se întâmplă cu deosebire când cineva își concentrează toate puterile spre părechea cea dintâi: frumosul și răul.

După frumos umblăm în tot cazul și suntem capabili a comite chiar fapte neviucioase, pentru a delătura pedecile ce ne despart de el. A face rău cuiva numai pentru-ca să dobândim un bine pentru suferențelul nostru, este cea mai morală faptă din lume.

Dar' să așteptăm pușin, căci aici încă nu suntem ajunși la culmea răului, există ceva și mai neînțeleș în natura omenească! Noi alergăm după frumos chiar și atunci,

când ne convingem, că ne aduce ca zestre o serie neîntreruptă de consecvențe rele; căci eată ce zicem: »Decât cu urtu 'n casă, mai bine cu boala 'n oasă!« Ei, dar' acest refren ni-l șoptim înșine la ureche, cu deosebire în momentul, când suntem în ajun de a pune mâna pe frumos și în lupta teribilă ce se încinge în noi ne decidem în fine prin acel refren a îmbrățișa, cu frumosul și răul.

Nu știm, de ce să ne mirăm mai mult, de slăbiciunea grozavă a naturii omenești, sau de farmecul orbitor al frumosului, căci nimic nu plătește omul mai scump în toată viața lui, decât aparența frumoasă, și dacă în fața frumuseții omul n'ar fi cu desăvârșire orb și prost, s'ar feri de ea ca de o viperă turbată, deoarece-ce închinându-i-se un singur moment, își amărește întregul rest al acestei vieți.

(Va urma)

Cugetări.

„Ce este viața? Un lung și dureros șir de zile ce s'bor unele după altele și rēnd pe rēnd se încleștează la lanțul veciniciei.“

„Ce este fericiroea? Este esența vieții, extrasă prin filtrul durerii.“

Dorindu-vă bun succes pe calea apucată spre binele națiunii, am rămas cu distinsă stimă.

Abonent nr. 72. Voila.

Deși nu sunt politic mare, totuși dela început am fost pentru activitate și contra pasivității. De aceea cu bucurie voui sprigini după posibilitate și eu întreprinderea D-Voastră, la care vă potesc dela D-zeu putere trupească și sufletească spre a putea lucra cu succes.

D-zeu să vă ajute!

Abon. nr. 75 Petroseni.

A. n. f. și succes strălucit la întreprinderea ce v-ați angajat, vă potesc!

Abon. nr. 85.

Vă doresc succes în toate afacerile. Anul nou să vă aducă mulți abonenți și spriginitori ai înaintării pe terenul publicității.

Abon. nr. 97.

Potesc ca salutarele idei și principii propagându-se prin foaia D-V. să aibă cel mai bun rezultat, spre a ne scoate din amorțala în care ne-a aruncat pasivitatea.

Abon. nr. 124.

Congregația de iarnă a com. Hunedoarei.

— Adresa comitatului Treiscaune. —

(Urmare și fine.)

Contra-propunerea domnului Dr. Aurel Vlad motivându-o, accentuează, că dacă ar fi numai comitatul Treiscaune care pășește cu astfel de pretensiune, n'ar zice nimica, însă o foaie mare, care stă în legătură cu presidiul ministerial, încă s'a exprimat tot așa, ca adresa Treiscaunelor, și așa trebuie să ne ridicăm cuvențiv față de astfel de încercări îndreptate contra limbii și naționalității noastre.

E lucru ciudat, că tocmai sub era legii, dreptului și a dreptății se întâmplă astfel de lucruri; — nu ne pare rău de lege, că nu am fost îndestuliiți cu ea, și apoi nici n'a fost respectată și ținută de guvern; — apoi pentru-că se vorbim românește cu forurile oficioase nu ne trebuie modificare de lege.

Di Fr. L. Hosszu spriginind contra-propunerea, arată câtă intoleranță s'a incubat în adversarii nostri politici; stat național maghiar este un „fából vaskarika”, adică o absurditate; noi nu vom lăsa să se facă stat național maghiar, acesta numai peste trupurile noastre se poate face! (Strigări sgomotoase: să votăm! — Așa este! Așa este!)

Dr. Farkas Béla: să votăm, să votăm! (Strigări.)

Di Dr. A. Muntean către Dr. Farkas Béla: acum vorbeștel nu strigal!

Dr. Farkas B. (perplex): Nu vorbesc, nu m'am insinuat.

Di Dr. A. Muntean: Nici la strigături nu te-ai insinuat.

Deoarece-nici după această provocare nu s'a aflat nici un membru maghiar, care să se fi încercat a eși cu ceva propte (?!), pentru biata adresă-circular, s'a mai ridicat dintre membrii români:

Di Dr. A. Muntean spriginind contra-propunerea cam cu următoarele: așa fi așteptat, că dacă conmembrii maghiari se revoltază în contra contra-propunerii noastre, apoi să-și desvoale aici barem unul motivele din cari voesc a susținea o acasă atât de absurdă, cum e cea a Treiscaunelor; — eu unul, zice Dr. Muntean, nu port nici o frică, că doar' ori-ce fel de modificare a legii despre naționalități, ar periclita existența naționalității noastre; pentru-că simțul nostru național e cu mult mai intens și mai puternic decât ca ori-ce lege să-l poată înfrânge. (Așa el)

Acea lege și dacă s'ar fi aplicat din cuvânt în cuvânt, nici atunci n'ar fi fost îndestulitoare pentru salvarea justelor noastre interese și pretenziuni naționale; dar' nu s'a ținut guvernul și alte foruri nici când de dispozițiile acestei legi, ci parcă numai pentru aceea s'a adus, și nu s'a abrogat, ca să aibă guvernul un motiv de liberalitate, barem pe hârtie, înaintea străinătății.

Pentru noi Români și dar' indiferent de tot, că o astfel de lege născută moartă se abrogă ori ba; însă intențiunea adresei se cere și de-o astfel de natură, încât trebuie să o combatem.

Se afirmă în acea adresă un flagrant neadevăr, când pe noi ne bănuiesc că am fi călcat legea aceea (!), vrând-nevrând îmi aduc aminte de clasică poveste: Lupul și mielul, unde lupul încă căuta pretexte false, numai să-și cadă mielul jertfă.

Dar' — continuă mai departe Dr. Muntean — nici chiar din punct de vedere maghiar și nici din punct de vedere a statului nu se poate primi o astfel de adresă, care

față de naționalități arată intențiunea de a le răpi drepturile lor naturale, e dară barbară, dar' și statul îl expune totodată la o reacțiune din cele mai viforoase! — Dar' fiind vorba, că noi Români am fi călcat legea de naționalități, pretindem ca D-V. Maghiarii să ne arătați un singur cas, când am călcat noi această lege? (Așa el Așa el)

Da, au călcat-o mulți preoți și țărani de-ai nostri, de silă, căci fiind acțiunile, petițiunile, plângerile lor înaintate în limba română, acelea s'au respins, și prin aceasta au fost siliți să calce legea și să-și prezenteze plângerile, rugărilor lor, ca Români, în limba maghiară! (Așa el Așa el Sgomot). Dar' cine-i aci cel adevărat călător de lege? judecați D-Voastră!

Știu, exclamă Dr. Muntean, că D-V. nu spriginii, nu acceptați vederile noastre naționale, dar' trebuie să respingeți adresa și să primiți contra-propunerea noastră și din interes maghiar, ba din interes statutului (Așa el Așa el Sgomot. Să votăm!)

E caracteristic, că nici după acestea nu și-a ridicat nici un singur membru maghiar cuvântul pentru faimoasa adresă a Sécuiilor.

În decursul vorbirii dlui Dr. Aurel Muntean ni-s'a părut, că dl L. Réthy, inspector de școale s'a ridicat insinuându-se la vorbire, dar: puterea dreptății e neînvincibilă! după-ce a vorbit și dl Dr. Muntean, dl Réthy a — tăcut.

La votisare am rămas, prea firește, în minoritate, că membrii români au excelat prin absențare; trebuie însă să constatăm ca lucru demn de laudă, că au fost prezenți mai mulți preoți vrednici din cercul Băiței, din depărtare mare, însă membrii români din apropiere au absentat!

Di Ioan Simion aș, președintele scaunului orfanal central, deși e funcționar, ca un bărbat statornic, cu vederi proprii, firme, a votat pentru contra-propunerea noastră; și aci trebuie să constatăm conform adevărului, că acest bărbat este cu mult mai respectat de guvernul comitatens, decât acei funcționari români, cari la astfel de chestii își pun vederile și convingerea în — cuiu.

Învingerea morală, trebuie să recunoască și conmembrii maghiari, a fost a noastră; da, a fost perfectă, strălucită!

Urmează concludusul reprezentanței comunale din Cugir, prin care s'au votat bisericile gr-cat. de acolo pentru edificare un ajutor de 22.000 coroane.

Comitetul permanent propune schimbarea celui concludsul și respingerea bisericii.

Di Fodor Gyula, protopretorul cercului Orăștiei face contra-propunerea, că în merit să se aprobe concludsul, și numai eventualele defecte tehnice ale planului de edificare să se rectifice.

Pentru contra-propunerea dlui Fodor a vorbit dnii Dr. A. Muntean, Fr. L. Hosszu și Csulay Lajos.

Pentru propunerea comitetului permanent: dnii Dr. Apáthy Árpád, proto-fisc comitatens și dl vice-comite.

A fost primită de majoritate contra-propunerea dlui Fodor Gyula, și așa biserica va primi cele 22.000 cor.

S'a mai pertractat concludsul magistratului Orăștiei, prin care s'a relaxat din arându de vamă, dlui Vasile Bidu, arândator, cu privire la epidemia de vite peste 1200 cor., dar' i-s'a negat extradarea cauziunii de aproape 4000 cor., din niște motive nebasate pe contract.

Comitetul permanent propune aprobarea celui concludsul.

Di Dr. A. Muntean face contra-propunerea, că pe lângă relaxare, să se extradee și cauziunea dlui Vasile Bidu, care contra-propunere cu majoritate mare s'a și primit.

Recursul dlui Dr. A. Muntean în chestia onorării cerut de doi dui senatori din Orăștie pentru substituirea altor funcționari, congregația cu o majoritate de câteva voturi, după o discuțiune, în care și dl comite-suprem a primit baza recursului, a fost respins, și s'a aprobat concludsul reprezentanței, care li-a fost acordat onorarul dlor senatori.

Chestia ridicării lefei dlui primar din Orăștie, coréspunzător contra-propunerii dlui Dr. A. Muntean, s'a rezolvat, ca forul prim să aducă un concludsul mai precis.

Manifestându-se în congregațiile noastre vieța noastră comitatensă, am dat raport mai special, și credem a fi bine, dacă și în viitor vom aștepta decursul congregațiilor în mod detaliat, să fie publicul bine orientat despre modul de tratare și rezolvirea cauzelor obveniende.

Rap.

Revista externă.

Lupta Burilor.

Ca să pricepem bine situațiunea actuală pe câmpul de război din Africa-sudică, permitem în scurt următoarele:

Operațiunile principale contra Burilor au pornit din unghiul cel mai sudic al Africii, din Kapstadt, deunde apoi prin De Aar au ajuns în decurs de câteva luni trupele engleze la Kimberley, eliberând pe Rhodes Cecil și trupele engleze de blocada Burilor, și tăind linia de retragere a excelentului general Cronje, pe care apoi la Fardeberg între Bloemfontain și Kimberley l'a încunșurat cu o putere aproape de zece ori mai mare, și așa a fost silit să capituleze, după-ce a cauzat Englezilor pierderi teribile.

Fără vre-o rezistență mai serioasă au ajuns apoi Englezii cu toată puterea lor la Bloemfontain și mai târziu la Pretoria, capitala Transvaalului.

Burii însă precum se vede au aflat că legătura Englezilor între Pretoria și Kapstadt — aproape 2000 chlm. — nu e îndestulitor de asigurată.

Cu o dibăcie de admirat, li-a succedat mai multor comande de Buri, să ajungă în spatele Englezilor și trecând rutul Orange să pericliteze acuma și Kaplandul, colonia engleză în Africa-sudică.

Precum spuneau telegramele din 10 și 11 Ian, după-ce Englezii la Traserburg au suferit o înfrângere mai considerabilă, Burii au înaintat cu repeznea lor cunoscută spre Kapstadt în direcțiunea Wellington și Worchester. Burii atunci n'au fost mai departe de Kapstadt de 50—60 chlm.

Englezii acuma își încordă toate puterile pentru apărarea capitalei proprii.

Armata engleză aproape întreagă stă dar de mii de chil. departe în Transvaal, până când Burii stau aproape de porțile Kapstadt-ului în colonia engleză.

Istoria lumii nu cunoaște părechea unei astfel de bravuri militare; prestigiul Englezilor este nimicit cu desăvârșire ori care va fi rezultatul final al acestui război glorios și din punct de vedere strategic și tactic atât de interesant.

Idea de a intra în Kapland se zice că ar fi fost a prezidentului Steyn; e posibil, dar' executarea vor fi plănuț-o generalii Botha, De Wett și Delarey.

Vom aduce detaliurile mai nouă, precis.

In China

evenimentele militare stagnează; imperiul acesta colosal de mare, care are aproape de 2-ori atâți locuitori ca Europa întreagă, nefiind organizată nu poate rezista la o mișcă armată, de vre-o 55—60.000 de soldați ai diferitelor state europene; fiind bătuți Chinezii în toate părțile, sunt în curgere tratările de pace, de o pace rușinoasă pentru ei, că vor fi siliți a accepta toate condițiile puse de statele europene și Japonia.

Reflexiuni

la „un banchet economic în Orăștie”.

On. Dle Redactor!

În zilele din urmă a unei trecute, a făcut priu toate foile române mult svon „un banchet economic în Orăștie”, prezentându-se finanțarea întreprinderii electrice și a morii artificiale prin institutul „Ardeleana” într'o astfel de lumină, încât publicul mare neorientat va trebui să concludă — precum a și făcut — că conducătorii numitului institut ar fi comis prin această întreprindere o ispravă neîntrecută în rezultatele ei financiare.

Mult m'aș bucura, dacă și eu și ceilalți acționari ai institutului „Ardeleana” am împărtăși aceste vederi, dar' privind lucrurile prin prisma realității și nu prin aceea a corespondentului, la care se vede că și acum

se mai resimt efectele banchetului, apoi cu regret constataz, că toți articolii aceia sunt puși la cale, ca să îmbete publicul cu apă rece.

Spre adevărea arserțiunii mele voui lăsa să vorbească cifrele, al căror adevăr nu se poate răsturna prin apucăturile penelor simbriașe de cari bișbăe acei articoli.

În înțelesul contractului încheiat cu proprietarul Rudolf Kaess, institutul „Ardeleana” a luat deobligământul a plăti pentru stabilimentul electric și moara artificială suma de 250.000 cor. Fiind venitul anual al stabilimentului electric 20.000 cor., din cari subtrăgându-se spesele cu 10.000 cor., suma investită abia este cu 4% capitalisată.

Să cercetăm acum venitul morii artificiale!

În această moară se macină pe fiecare zi (12 ore), după măturisirea celor competenți, o jumătate vagon de grâu, ceea-ce ar face 180 vagoane pe an, și deoarece-ce dela fiecare vagon făină rezultă un profit de 120 până 150 cor., ar face venitul anual al morii peste 20.000 cor., luându-se de basă profitul minimal de 120 cor.

Durere, acest venit frumos nu curge în casa institutului, fără în buzunarul comerciantului Vulcu și al companiștilor sei vezuți și nevezuți.

(Să poate aceasta? frumoase gescheftării Red.) Direcțiunea institutului neavând nici o idee despre rentabilitatea acestei mori, prezentându-i-se prin directorul executiv Dr. Miha toată afacerea ca o sarcină. „Numai de moară de ne-am vedea scăpați”, erau continuate lui exclamări, și așa îndusă fiind în eroare nu a schimbat nici o iotă din propunerile directorului executiv de a se da în arându, fără nici o licitație și pe timp de 10 ani, comerciantului Vulcu pe lângă o arându anuală de 5000 cor. și 30% participare la profit. (Adevărat să fie? Comitetul cel naiv de supraveghere unde este? Cari dispoziții le-a luat în a conserva interesele acționarilor? Red.)

Așa s'a încheiat acest contract oneros prin care se causează institutului o dauna sub ori-ce împrejurări de cel puțin 10.000 cor. pe an! (Avuț-a direcțiunea autorizarea dela adunarea generală pentru această întreprindere? Red.)

Cu ocaziunea aceasta di director executiv eară a dat o probă despre apucăturile aclelea măiestre, de care se folosește la anumite împrejurări, căci spre a să subtrage dela ori-ce responsabilitate pentru necorecta procedare, la exarândarea morii a pus pe proprietarul Kaess să încheie contractul cu Vulcu, declarându-i aceluia, că până nu se va termina afacerea acestui contract, nu poate fi vorba de cel cu lumina electrică, ceea-ce Kaess, deși vedea dauna ce o suferă institutul și în parte și el, în străimtoarea lui a trebuit să o lăcă.

Referitor la arându de 5000 cor. și participarea la profit cu 30% a institutului aflu de lipsă a observa, că acestea sunt venit foarte problematice, deoarece-ce arându de 5000 cor. o consumă aproape salariul de 4800 cor. ce să plătește pe tot anul proprietarului Kaess, venitul de 30% încă să va încasa cu anevoie complet, deoarece-ce fiind toată afacerea condusă prin oamenii dlui Vulcu, o controlă nu e posibilă (?) și așa institutul este avisat la onorabilitatea dlui Vulcu, apoi cum stă lucrul cu această onorabilitate, mă provoc la mulțimea aceea de oameni, cari în anul trecut îndrumați de „Reuniunea economică” din Orăștie au cumpărat dela numitul comerciant sămănță de trifoiu și luțernă, producând un atestat dela stațiunea de cereale din Cluj, că ar fi curată și fără mătasă: să-tăzi să vedă păcăliți respective înșelați, ivindu-se încă în anul dintăi mătasa prin locurile sămănate.

E greșos afară din cale bizantinismul cu care se scoate de „banchetiști” în relief, ca nu știu ce lucru mare afacerea „unei întreprinzător vrednic de toată încrederea și chiar în sinul său propriu”, adică al direcțiunii. (Oare compatibil este cu poziția sa? Red.) Cu asemenea constatări puteți orbi publicul neorientat, dar' noi cari zilnic vedem întimitatea ce s'a dezvoltat deodată între di director exec. și comerc. Vulcu, precum și de-

sele lor conveniri, cunoaștem rostul acestor manopere

Dacă dl director exec. ar fi avut în vedere numai interesul institutului, atunci nu trebuia să-și dea muncă a căuta după un întreprinzător, fără să fi scris concurs, precum dator era să o facă față de acționarii institutului și spre a evita ori-ce bănueli de amestec neiertat, și fie sigur, că în loc de unul s'ar fi aflat zece! Dară a purces și aci după obiceiul seu pe căi ascunse, ca și la exarândarea »Hotelului Central«.

Cine nu poate deduce din toată procederea dlui director executiv, că aici alte interese, străine de institutul în a cărui frunte stă au jucat rolul? Interesul bine priceput al institutului pretindea, ca acest obiect să nu se exarânzeze și dl Kaess, proprietarul morii, pe care dl director l'a luat de conducător tehnic al luminii electrice cu un salariu de 4800 cor., să conducă și afacerile morii precum și mai înainte le-a avut sub conducerea sa.

Ei, dar' atunci cum ar fi putut pișca și alții din acest venit!?

Trebuie să mai rectific și afirmările corespondentului despre »direcțiune și conducătorii Ardelenei«, cărora le dă atâtă importanță.

Există într'adevăr o direcțiune aleasă pe sprinceană de către dl director executiv sub a cărui firmă directorul își face după plac isprăvile sale, dar' numărate sunt zilele acelui membru din direcțiune, care ar cuteza să-și facă ceva peste mână. Ași fi prea lung să înșir toate isprăvile acestea săvârșite numai în decursul unui an, fără-ca să nu fiu timbrat ca reuțăcios, îmi voi permite a re-leva un singur cas întâmpnat cu ocaziunea acestei afaceri. Era vorba de salariul dlui Kaess, care într'o ședință a direcțiunii s'a statorit cu 300 cor. pe lună. După prima sept. cetindu-se contractul încheiat cu numitul dn în loc de 300 cor. crescuse salariul la 400 cor., și credeți că s'a aflat în direcțiune o singură voce, care să protesteze în contra acestei volnicipi a dlui director?

Ca de incheere nu pot intrelăsa a atrage atențiunea direcțiunii la împrejurarea, că deoare-ce institutul »Ardeleana« încă nu înnoată în bani, fără își acoperi trebuințele sale bănești prin reescompt, după care plătește 7%, considerând apoi, că în hotelul institutului ne zac 160.000 cor. (care numai atât? Red.) cu 3 1/2%, ne mai computând ruinarea prin folosire a mobilelor în valoare de 20.000 cor., considerând, că în întreprinderea luminii electrice și a morii artificiale încă am îngropat 250.000 cor., abia cu 4%. În fine considerând perderile mari ce le-a îndurat institutul anul trecut pătînd advocaturii institutului sub titula de spese nelicuidate și abicere peste 10.000 cor. prin slăbiciunea direcțiunii și indolența culpabilă a directorului, urmând și mai departe pe calea aceasta de unealtă oarbă în mâinile directorului executiv, apoi vor trebui să exclame și acționarii ca odinioară regele Pyrihus: »Incă vre-o câți-va ani de asemenea gospodărie, și suntem perduți!«

Orăștie, 1 Ianuarie v, 1901,

»Un acționar«.

O mică revistă.

»Tribuna« din Sibiu luând notiță de apariția ziarului nostru, vânează după greșeli(?) de stil și tipar, firește cu rezultat regretabil.

Față de situațiunea serioasă credem că »Tribuna« nu lucrează în interesul causei mari naționale, dând loc la astfel de fleacuri ridicole ieșite de bună seamă din condeiul oarecărui așa numit »corespondent harnic« (?) Dacă crede st. »Tribuna« că în acest mod satisface publicului și reputațiunii sale proprii, ca foaie serioasă, apoi noi nu o vom conturba; credeam însă, că depărtându-se ori fiind depărtat dl Daian, despre care spune »Trib. Pop.« că e histeric, dela redacție, doar' se va observa oare-care obiectivitate la acest ziar național, și nu va da loc la laude proprii și fleacuri, cum sunt cele amintite.

»Tribuna Poporului« din Arad, zice că ar fi bună activitatea, însă ar trebui să ne înțelegem mai întâi unde va într'o conferință; de placul nostru (»Activității«) nu o primește, și dacă-i bună (?), pentru-că

noi nu suntem »înregimentată« (sic!) în partidul național, și n'am avut rol până acuma etc.

Față de aceste curiosități ne permitem a observa, că fiecare Român fără conferință multe se-și împlinescă acolo în jurul seu unde locuiește, datorințele față de cauza comună.

Apoi referitor la »înregimentare« noi credem că toți Români sunt membri naturali ai partidului național, și nu trebuie să se supună unei comisiuni de asențare, compusă doar din dnii Russu-Moța (pincescu) și Daian, ca să se poată considera de Români adevărați.

»Gazeta Transilvaniei« luând o scurtă notiță dovedește, nu știm zăpăceală ori rea voință față de noi, ceea-ce dela obiectivitatea cunoscută a »Gazetei« n'am așteptat. Zice adecă că noi numai condiționat aderăm la programul național, întrucât ni-se va părea nouă »indestulitor«, ceea-ce e un simplu neadevăr; asta o poate constata ori-și-cine cetind nrul prim al »Activității«.

Noi am zis, și am arătat clar, că primul punct al programului național, cel referitor la autonomia Transilvaniei, tocmai din punct de vedere român, nu e și pentru-ce nu e indestulitor? nu numai, dar am arătat și modificarea corăspunzătoare a acelu punct.

Vă rugăm să nu ne atribuiți lucruri nescrise de noi.

»Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt« reproduce primul nostru articol fidel și dovedește rezultatul ideii de activitate, privitor la autonomia Transilvaniei ori a teritoriului întreg, locuit în preponderanță de Români, deocamdată nu se declară. Ii suntem cu mulțumire pentru ținuta calduroasă și obiectivă, de care obiectivitate, durere, ziarele noastre sus numite n'au ținut cont.

Cu declarațiile ziarului »Telegraful Român« ne ocupăm la locul prim.

NOUȚĂȚI

— **Fapte creștinești.** D-nele M. Mihaiu și V. Domșa întreprinzând o colecție la familiile române din Orăștie, pe suma colectată, au cumpărat vestiminte și încălțăminte, cari apoi le-au împărțit de Crăciun școlariilor lipsiți.

— **Seara de Sănvăsiu în Orăștie.** Fiind și la Orăștie, precum în alte părți, obiceiul, ca în seara de Sănvăsiu să se întrunească inteligența pentru a »îngropa«, cum se zice, anul vechiu și a primi cu veselie pe cel nou, s'au întrunit în acea seară și în hotelul »Central« de aici câteva familii române, petrecându-și până la miezul nopții, când apoi dl Dr. I. Popp ridicându-se a ținut și un toast, după care petrecerea s'a continuat.

Este de dorit, ca arangiatorii astorfel de conveniri sociale, să fie mai cu luare aminte la invitat, căci după-cum se aude, mai multe familii n'au fost invitate. Care poate să fie oare cauza? Ori doar' a fost și aceasta un act de clicărie?

— **DI VINCENTIU BABEȘ,** fruntașul Român bănățean, a împlinit la 1 Ian. v. 1901 vârsta de 80 de ani.

Din parte-ne îi dorim încă muți feriți ani.

— **Proprietarul regimentului nostru de Casă Nr. 64,** marele principe Sachsen-Weimar-Eisenach, despre care am scris și noi în nrul trecut că se află greu bolnav, a murit în 5 Ian. n.

— **Bal.** Pompierii voluntari din Orăștie vor arangia, la 19 Ian. n., în sala hotelului Transilvania un bal. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. 60 fil., de familie 3 cor., o loge 10 cor. Venitul curat e destinat fondului propriu.

— **Dr. Nic. Stănilă,** fost subijde provisor la tribunalul din Deva, a fost întărit definitiv în acel post de către ministrul de justiție.

— **Ciocnire de tren.** Intre Conop și Paliș s'au ciocnit Luni, 11 Ian. n., 2 trenuri. Doi mașiniști au fost grav răniți și 10 vagoane total ruinate. În urma aceasta trenul accelerat ce sosește după amiază la 3 ore în stația dela Orăștie, a sosit abia la 7 ore seara.

— **Conferință preotească.** Sâmbătă, după Botezul Dlui, în 13/26 Ianuarie la 11 ore a. m. s'e va ține conferința preoților gr.-or. din tractul Orăștiei în una din salele școalei capitale române din loc, ceea ce să aduce la cunoștință și a preoților cari s'au desfăcut dela tractul Geoagiului.

— **Concert urmat de dans** se arangiază de către tinerimea română din Oradea-mare Marți în 22 Ian. n. în sala cea mare a hotelului Arborele-verde. Venitul curat e destinat spre mărirea fondului de ajutorare al tinerilor lipsiți.

— **Scandal într'o biserică.** Din Cinci-biserici se vestește, că preotul romano-catolic din comuna Lanciuc, de un timp încoace ținea în Dumineci și s'erbători predici în limba maghiară poporului, cu toate-că credincoșii erau toți Germani. Dumineca trecută, predicând earăși ungurește, poporul s'a infuriat și a început a sbiera și a-l injura, așa că preotul a fost silit să iasă din biserică. Făcându-se arătate, mai mulți inși au fost arestați.

— **O dramă familiară** s'a petrecut zilele trecute într'o comună din Ungaria. Proprietarul Alexandru David se simțea foarte fericit în sinul familiei sale, care consta din soție și 5 copii. Deodată însă isbucni între copii diferitisiul și pojarul, cărora i-au căzut jertfă, în timp de 6 zile, o fetiță de 7, una de 9 și una de 10 ani; ear' peste alte 6 zile încă un fecior de 15 și unul de 16 ani, ambii stud. în Viena, cari pe s'erbători au venit acasă. Mama copiilor de supărare s'a îmbolnăvit greu și a murit de apoplexie. S'ermanul tată v'zându-se singur, s'a dus la mormântul lor și s'a împușcat.

— **Șapte oameni din comuna Ohaba** s'au dus în pădure la tăiat de lemne. Fiindu-le frig, s'au apucat și-au făcut foc, grupându-se cu toții în jurul lui. Cum săriau schințele, una a căzut pe o bucată de dinamită, ce lucrătorii au avut-o cu ei și au pus-o în apropiere, așa că fiind aceeași încălzită, a explodat, făcând pe șase dintr'inșii tot fărime. Al șaptelea a scăpat ca prin minune, nevătămat. Ducându-se în comună și înștiințând casul, a spus că dinamita au furat-o dintr'o mină din Steuerlak, unde au lucrat astă-vară.

— **O aventură la v'nat.** Doi feciori din Oradea-mare s'au dus, așa ca de glumă, la v'nat, av'nd fiecare câte o pușcă umplută cu alice de cele m'erunte. Cum mergeau alături unul de altul și făc'nd glume, se trezesc deodată cu o haită de lupi venind către dânșii. Li-a înghețat sângele în vine v'zându-i. Tremurând și cu groaza morții în sin, pun pușca la ochi și trag. Un urlet se auzi și fiarele o luară napoi. Feciorii v'zându-se scăpați de lupi, încă nu s'au mai afundat prin pădure ca să-i alunge, ci ca niște »îvingători« s'au reîntors acasă.

— **Omul cu căciula și cu paltonul.** Casul s'a petrecut zilele acestea într'un biouor al ministerului de instrucție. Din cancelaria secretarului Dr. S. G. iasă în antișambră un domn necunoscut, av'nd într'o mână o căciula de astrahan și pe umăr un palton. Dând să se îmbrace, îi cade căciula din mână. El cu ton cavaleresc, zice servitorului de cancelarie, care în momentul acela se afla acolo: »Ridică-mi căciula!« Servitorul cugețând că cine poruncește, acela zeu că trebuie să fie mare domn, se apleacă și-o ridică. »Acum ajută-mi să îmbrac paltonul«, zise străinul. Servitorul îl ascultă, zic'nd în sine, că străim i-l-a cam făcut croitorul, căci abia-l încape. După acestea străinul, pe care servitorul îl ținea de domn mare și dela care sigur a așteptat ceva, s'a depărtat fără a-i zice barem un »mulțumim«, necum să-i dea vre'un bacșiș. După o oră secretarul dă să meargă acasă, dar' palton și căciula — ca 'n palmă.

— **Un cas neexplicabil** s'a petrecut zilele trecute într'un cimiter din Budapesta. Cadavrul unui fost negustor de acolo, mort înainte de asta cu 36 de ani, fiind exhumat, a fost aflat neschimbat, și toate membrele atât de bine conservate, ca și când numai de 2-3 zile ar fi fost înmormântat. Părul, mustața, brațele și celelalte membre au fost întregi. Nici chiar medicii nu-și pot explica lucrul acesta.

— **Concert împreunat cu dans** se va arangea Sâmbătă în 19 Ian. n. a. c. de către Reuniunea de cântări și muzică din Bocșamontană.

— **Asasin, nu duelant.** În 4 Ian. n. a avut loc în sala de scrimă din Cluj un duel sângeros între univ. român Ioan Giurgiu și redactorul resp. al ziarului »Ujság« Dr. Lehel Héderváry. Ca armă a fost aleasă sabia. Secundanți: Victor Bontescu și Ladislau Sárpi, căpitan de gendarmerie. Atacul l-a făcut Héderváry, dar' fără succes, fiind însă el însuși tăiat puțin peste față și o parte din nas. Atât i-a trebuit împintenatului, să se vadă pe sine schimosit, ear' pe rivalul seu intact, mai ales că era Român, ca, cu toate-că a urmat »haltul«, totuși să se năpustească furios asupra lui, aplicând vre-o 30 de lovi-

turi, dintre cari două l-au și ajuns, una la cap și una la buze. Că nu a căzut jertfă furiosului seu dușman, care s'a repezit asupra lui cu gând de a-l răpune, este a se mulțumi istețimei deosebite cu care a parat fiecare lovitură.

— **Țarul Rusiei** s'a îmbolnăvit de aprindere de plămâni. Unii susțin că ar fi otrăvit.

— **Țara centenarilor.** Din Madrid se vestește, că din incidentul Anului-nou, în mai multe comune spaniole s'a hotăr'it, ca locuitorilor cari au împlinit o sută de ani să li-se dea pentru restul vieții o pensie oare-care. În urma acesteia se zice că s'au înștiințat foarte mulți. Așa de pildă un locuitor din Sevilla, care are deja o sută și opt. În Barcelona unul de 114, în Valencia unul de 130 de ani, care e încă deplin sănătos și voios, și care a luat parte în luptele contra lui Napoleon, și mulți alții.

— **Din Paris** se scriu următoarele: Un măiestru păpuțar s'a prezentat la comisariatul de poliție, spun'ndu-i că înainte cu câteva zile a venit la el un tinăr, care și-a tocmit o păreche de cisme elegante, pe cari după-ce le-a isprăvit, i-le-a dus spre a le proba. Zic'nd tin'rul că cea dela piciorul stâng îl cam strânge, păpuțarul a luat-o cu sine ca s'o mai lărgească. Când s'a întors napoi, care nu-i fu mirarea, afl'nd dela gazda casei că tin'rul s'a dus duc'nd și cisma dela piciorul drept cu el. Auzind acestea, comisariatul îi spuse, că tot istoria aceasta i-a mai spus-o adinea-ori un alt păpuțar, cu deosebirea numai, că acela a rămas cu cisma cea dela piciorul drept.

— **L-a ajuns răsplata.** Fostul ministru de finance Lukács Béla, care la expoziția din Paris a fost numit ca comisar suprem pentru despărțământul nației sale, din care privilegiu a păpat mai multe mii, s'a aruncat în Dunăre, unde și-a aflat moartea.

— **Cel mai tinăr actor din lume,** după-cum se vestește din America, este de sigur Richard Barriscale, care abia de 5 luni, și câștiga deja aproape câte 100 de mărci pe săptămână. Acum, că e de un an și jumătate, câștigă câte 140 de mărci. Rolul seu e a ride și a plânge pe bină, și le face acestea numai atunci, când se recere.

— În ținutul comunei Ianova s'au sporit lupii atât de mult, că în fiecare noapte stratele sunt pline de ei, sfășind tot ce află prin curți.

— Într'o mare prăvălie de marfă din Köln isbucnind un foc teribil, afară de marfa ce se afla, au mai ars și vre-o 8 persoane.

— În Stiplje (vilaietul Kossovo) a avut loc o încăierare sângeroasă între niște trupe bulgare și turcești. Turcii au avut mai mulți morți.

Dela o expoziție de vite. Primarul orașului (cătră lăutari): »Aveți de grije. Când voiu pași pe locul expoziției, atunci să intonați imnul național, deoare-ce numai cu prezența mea se începe expoziția.«

Invitare de abonament la „ACTIVITATEA“

Onor. public cetitor este rugat să ne trimită abonamentele la timp, pentru-ca să putem expeda foaia fără întreprere.

Prețul de abonament:

Pe un an 8 coroane.
Pe jumătate de an . . . 4 »
Pe un pătrar de an 2 »

Abonamentele se fac prin mandate postale (posta-utalvány) și sunt a se trimite la: Administrația »Activitatea« în Orăștie (Szászváros).

Domnii abonenți sunt rugați în interesul d-lor a scrie pe mandatele postale corect și legibil: Numele, caracterul, locuința și posta ultimă.

Administrația.

POSTA REDACȚIEI

Mai multora. Vă mulțumim pentru felicitările trimise, dorind și noi tuturor cetitorilor foți noastre An-Nou fericit!

Dlul Dr. I. R. Brad. Vom fi cu ochii în patru. Primește mulțumita noastră.

Dlul Dr. I. M. Brașov. Îți mulțumim pentru cele comunicate. Dorința am împlinit-o. Sincera noastră salutare.

Dlul Dr. I. M. Făgăraș. Mulțumită și salutare doritului nostru patriot.

Dlul Dr. P. T. Alba-Iulia. „Dacă plătești se ai dreptul să și vorbești“ o acceptăm din toată inima. Condiția a doua încă vom împlini-o culantissime. A treia ne măgulește, cunoscându-te din foile noastre beletristice-literare. Aceasta din urmă o dorim din tot sufletul. Cunoștință personală am făcut odinioară în Sibiu. Salutări cordiale.

Dlul I. S. Merișor. Am primit. Fiind harnic, ai primit la noi nr. 47. Fă o combinație sănătoasă și câștigă 100.000 cor. Așteptăm prețuita-ți colaborare.

Rev. Domn G. I. Cradea-mare. D-zeu să Vă audă binecuvântarea. Mulțumită ferbinte.

ANECDOTE

Doi tineri întâlneau pe un țeran, hotărâra a se amusa în socoteala lui. Ei îl impresurără și unul din ei îl întrebă:

— Ia spune-mi, amice?

— Ce poftiți, d-șorule?

— Ești un prost sau un măgar?

— Zeu, răspunse țeranul cu sânge rece, nu știu bine ce sunt, dar' ceea-ce știu de sigur este, că mă aflu între dinșii.

*

Boerule, zicea un țeran arândușului, noi totdeauna ne batem nevestele ca să le învătăm minte și tot de geaba, pe când cononița D-Tale ne bătută, ne suduită e de treabă și cu minte, care să fie oare pricina?

— Ei, băte, răspunse arândușu, cu cât vă veți bate mai mult nevestele, cu atât se așteptați dela dinsele mai multe neajunsuri. Femeea, fătul meu, e ca sacul de făină, pe care cu cât îl bați mai mult, cu atât ese dintr'insul făina și rămân țărițele.

*

Preotul la spovedanie: Ei bine, Ioane, de ce nu te duci, sau ai să-mi mai spui ceva?

Țeranul: Sărut mâna, părinte, n'am curagiu să v'o mărturisesc, dar' îmi apasă inima... am luat ceva de dinaintea altarului.

Preotul: Atunci du-te curând și-l du înapoi.

Țeranul: Iat-o; e nevasta mea?

*

Doi amici întâlneau-se își făcură următoarele întrebări:

— Unde te duci, amice?

— De-mi plătești, voui sta aici.

— A ba! Te întreb pentru-ca să știu încotro să apuc, ca să nu te mai întâlnesc!

Csödtömeg-eladás.

Vb. H. Wolff szászvárosi kereskedő csödtömege ajánlati verseny útján eladati határozatván, venni szándékozók az alanti föltételek melletti versenyre felhivatnak:

1. Eladás alá bocsájatják a vb. H. Wolff csödtömegéhez tartozó és a csödtömege 2—971 tétel alatt 9424 korons 50 fillér becsértékben és 14794 kor. 55 fillér beszerzési árban felvett összes kalmuk, parchet, vászon, glott, czérna, szövet, pamut vászon különféle angin, gyapott, gyalcs, damaszt, chifon, asztalterítők, damaszt törülköző, calicat-vászon, foulard, croisée, férfi kalapok, sapkák, mosó varróselyem czérnagypot zseb, kendők, női sállok, férfi és női lábbelféhrnemű, paplanok, pokrocok, szövű, gyapju, bolti állványok, üzleti berendező zés stb. stb.

2. A vételi illeték a vevőt terheli és ez köteles az illetéket csödtömegegondnok kezeihez készpénzben lefizetni.

3. Venni szándékozó tartozik ajánlatával együtt 1200 kor. bánatpénzt csödtömegegondnok vagy Dr. Schulhof Zsigmond ügyvéd, csöd-választmányi jegyző kezeihez készpénzben letenni.

4. A csöd-választmány az áruk mér-

tékeért, mennyiségeért és megnevezése-ert szavatosságot nem vállal, megjegyzetik azonban, hogy a csödtömegeben jelzett áruk kir. közjegyző és két szakértő előtt és közbenjöttével pontosan és darabról-darabra mérettek fel.

5. Az áruaktár d. u. 2—4-ig előleges bejelentés mellett megtekinthető a tömegegondnok közbenjöttével.

6. Az ajánlat kellőleg lepecsételve a bánatpénzzel együtt 1901 január hó 30-ának d. u. 5 órájáig adandó be és illetve át a csödtömegegondnok vagy a csöd-választmányi jegyző Dr. Schulhof Zsigmond, dévai ügyvéd kezeihez. Elkésztetn beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

7. Az ajánlatok feletti döntés 1901 január hó 31-ének d. u. 5 órájkor a csöd-választmányi jegyző (Déván, Dr. Schulhof Zsigmony) iródjában megtartandó választmányi ülésen fog megejtetni.

8. A választmány az ajánlatok elfogadásához kötve nincsen, de az ajánlattevő igen.

9. Az elfogadott ajánlat tevője köteles a vételért, melyben a bánatpénz is betudatni fog, az ajánlata elfogadásáról vett értesítéstől számított 3 nap alatt a csödtömegegondnok kezeihez készpénzben lefizetni.

10. Az áruk legkésőbb 1901 évi február hó 8-aig bezárólag átveendőek és az összes helyiségek csödtömegegondnoknak kiürítve átadandók.

11. Az ajánlatától visszalépő bánatpénzét feltétlenül elveszti, valamint elveszti azt is, a ki a feltételeknek mindekben és a legpontosabban eleget nem tesz.

12. Az ajánlattevők ajánlatuk tétele által mindezen feltételeket föltétlenül elfogadják.

Szászvároson, 1901 jan. 5-én.

Dr. Moldovan Silvius,
ügyvéd,

m. vb. H. Wolff csödtömegegondnoka.

4509 szám.

1900.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY

A szászvárosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zsika Nicolaéné végrehajthatónak Iuonika Alexandru és társa végrehajtást szenvedő elleni 143 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék az algyógyi kir. járásbiróság területen lévő Algyogyon fekvő az algyógyi 517 sz. tjkvben A+5 rendsz. 3049—3052, 3058, 3059, 3060 hrsz. ingatlanokra 738 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi január hó 30-ik napján d. e. 9 órakor** Algyogy község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szászvároson, 1900. évi november 8-án.

A szászvárosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

SOHALMI
kir. albiró.

Pictor, zugrăvitor bisericesc.

Subsemnatul reîntorcându-mă din România, unde de 20 de ani încoace sunt chemat în fiecare vară la zugrăvit de biserici, după rital ortodox, și unde mi-am însușit toate cunoștințele ce se țin de aceasta branșă, mulțumind pe toți cu lucrul ce l'am prestat, aduc la cunoștința on. public și în deosebi a d-lor preoți, că de nou lucrez în atelierul meu din Orăștie, și-i rog să binevoiască a mă onora cu comanda d-lor precum în trecut așa și de aci înainte. Aici la noi până de present am efectuit deosebite lucruri bisericesti pentru mai multe comune din jur și îndepărtate.

Ori-ce comandă, precum: *Icoane împărătești, Prapuri, Epitafuri cu care se ocole biserica la Paști, Uși de altar sculptate în lemn, Cruci la Prestol, mari și mici și Cruci de pus la templa bisericii etc.*, toate sculptate, poleite și frumos zugrăvite se fac repede și cu prețuri moderate.

Cu stimă

Isidor Oprușan,

pictor român.

Orăștie, str. Castăului 31.

PETRUS MISS, compactor.

Nou compactor în Orăștie!

Piața mare
Nr. 24.

Petrus Miss,

compactor,

Piața mare
Nr. 24.

anunță on. public din loc și jur, că după-ce mai mulți ani de-arîndul a lucrat prin străinătate, în cele mai însemnate ateliere, ear' în timpul din urmă în Sibiu, cu **1 Ianuarie n. 1901 s'a stabilit în Orăștie**. Roagă deci onoratul public a-l onora cu comanda sale.

Provăzut cu *cele mai noue mașini* se află în plăcuta poziție a executa *ori-ce lucru* cât se poate *mai bine* și cu *prețuri foarte ieftine*.

Piața-mare nr. 24.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

în Orăștie (Szászváros)

Opuri ———
Bilete de log. ———
Broșuri ———
Circulare ———
Bil. de vizită ———
Invitări ———
Bilanțuri ———
Acții ———
Cap. de epist. ———
Placate ———
Ord. de dans ———
Adrese ———
Compturi ———
Note ———
Preț Curent. ———
Anunțuri ———
Registre ———
Imprimate ———
Couverte ———
Bilcte de cun. ———
Etc. etc. etc. ———

Există deja de 13 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comanda repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acurateța cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.